

Ημερίδα, Κατερίνη 11.03.2009

Η στάση του αθλητή απέναντι στο ντόπινγκ

Γιώργος Μαυρωτάς

Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Ε.Σ.ΚΑ.Ν.
Πρώην Αρχηγός Εθνικής Ομάδας Υδατοσφαίρισης

Περιεχόμενα

- Το κίνητρό μου
- Οι αθλητές στην πρώτη γραμμή
- Γιατί χρειαζόμαστε το αντιντόπινγκ
- Τι θέλουμε από το αντιντόπινγκ
- Εκπαίδευση - δεοντολογία

Η ανάμιξή μου με το Ε.Σ.ΚΑ.Ν.

- Προτάθηκα το 2003 από την Ε.Ο.Ε. ως αντιπρόσωπος των αθλητών στο 9μελές συμβούλιο του Ε.Σ.ΚΑ.Ν.
- Το 2006 έληξε η θητεία μου ως μέλος του συμβουλίου και μου ζητήθηκε να συνεχίσω ως μέλος της επιστημονικής επιτροπής
- Στην διάρκεια της αθλητικής μου καριέρας (1978-2002) δεν με απασχόλησαν τα θέματα ντόπινγκ
- Από το 2003 και μετά διάβασα, άκουσα, συζήτησα, έμαθα αρκετά πράγματα ώστε σήμερα να μπορώ να παρακολουθώ τις εξελίξεις στο χώρο και να έχω άποψη

Κίνητρο

- Γιατί να ασχοληθώ με το ντόπινγκ;
- Δεν είμαι κάποιο είδος σταυροφόρου...
- ... αλλά ειλικρινά εκνευρίζομαι όταν:
  - λέω ότι ήμουν αθλητής και με κοιτάνε καχύποπτα
  - ακούω να λένε ότι πίσω από κάθε αθλητική επιτυχία κρύβεται το ντόπινγκ
- **Η καθιέρωση αυτής της άποψης είναι και η μεγαλύτερη απειλή από το ντόπινγκ**
- Από την άλλη...
  - Εχω δύο γιους που θέλω να τους δώ να ασχολούνται με τον αθλητισμό σε υγιείς βάσεις

ΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΝΤΟΠΙΝΓΚ

Αθλητής: ο σημαντικότερος κρίκος

- Εμπλεκόμενοι στο ντόπινγκ: αθλητές, προπονητές, γιατροί, παράγοντες.
- Το ντόπινγκ δεν επιδρά μόνο στους χρήστες απαγορευμένων ουσιών αλλά στο σύνολο των αθλητών:
  - Αλλοιώνει το αποτέλεσμα.
  - Επιδρά αρνητικά στο ενδιαφέρον του κοινού για τον αθλητισμό και τις προσπάθειες των αθλητών.
- Ακόμα και εάν αποκαλύπτονται λίγες περιπτώσεις ντόπινγκ, είναι ικανές να αμαυρώσουν την εικόνα ενός αθλήματος.

Ο “καθαρός” αθλητής

- Δεν δέχεται τη μετατροπή του σε πειραματόζωο.
- Δεν ρισκάρει την αξιοπρέπεια και την ακεραιότητά του για την επίτευξη ενός στόχου (επίδοση, μετάλλιο).
- Αντιλαμβάνεται ότι τα **αβέβαια** και **βραχυπρόθεσμα** οφέλη από το ντόπινγκ είναι πολύ μικρά σε σχέση με τις **σίγουρες, μακροχρόνιες** συνέπειες.
- Αντιλαμβάνεται το ρόλο του ως κοινωνικό πρότυπο.

Ο αθλητής “χρήστης” απαγορευμένων ουσιών

- Αίτια: Οικονομικά οφέλη, ματαιοδοξία, άγνοια, έλλειψη παιδείας, χαμηλή αυτοεκτίμηση.
- Συγχρόνως θύτης και θύμα
- Συχνά καθοδηγείται από το περιβάλλον του.
- Υφίσταται τις περισσότερες συνέπειες σε σχέση με άλλες κατηγορίες εμπλεκομένων
  - Από το ντόπινγκ επωφελούνται πολλοί. Ο αθλητής όμως είναι ο μόνος που πληρώνει το τίμημα

Τα 3 «Α» που οδηγούν έναν αθλητή στο ντόπινγκ

- **Άγνοια:** Δεν ξέρει τις συνέπειες στην υγεία του
- **Ανασφάλεια:** Δεν πιστεύει στις δυνάμεις του και θεωρεί ότι δεν θα τα καταφέρει χωρίς απαγορευμένες ουσίες
- **Απληστία:** Δεν του αρκούν αυτά που μπορεί να πετύχει με τις δυνάμεις του, θέλει το κάτι παραπάνω

Η ΣΤΑΣΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΑΝΤΙ-ΝΤΟΠΙΝΓΚ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΝΤΟΠΙΝΓΚ

Το σύγχρονο αντιντόπινγκ

- Σκοπός των προγραμμάτων αντι-ντόπινγκ:
  - Η εξασφάλιση στους καθαρούς αθλητές ίσες συνθήκες συναγωνισμού ώστε να γεύονται τους καρπούς της προσπάθειάς τους.
- Συχνότητα ελέγχων
  - Στην 25-ετή καριέρα μου πέρασα όλους κι όλους 10 ελέγχους (η πλειοψηφία εντός αγώνων).
  - Σήμερα 10 έλεγχοι είναι ο ετήσιος μέσος όρος με τους περισσότερους να είναι αιφνίδιοι
- Οι έλεγχοι αντι-ντόπινγκ πρέπει πλέον να θεωρούνται ως αναπόφευκτο κομμάτι της αθλητικής μας ρουτίνας
- Έλεγχος σε έναν αθλητή δεν σημαίνει ότι είναι και ύποπτος

Η αντίληψη του καθαρού αθλητή για το αντι-ντόπινγκ

- Ο καθαρός αθλητής...
  - Έχει θετική εντύπωση για τις διαδικασίες αντιντόπινγκ
  - Τις θεωρεί ως το μόνο μέσο για να προστατέψει την δική του προσπάθεια και να ανακτήσει ο αθλητισμός το κύρος του
  - Συμμετέχει πρόθυμα και ζητάει περισσότερους ελέγχους

Κάθε περίπτωση ντόπινγκ που αποκαλύπτεται είναι μια νίκη για τους καθαρούς αθλητές

4 ζητήματα που θέτουν οι αθλητές

- Ιση μεταχείριση
  - διαφάνεια
  - ...να ξέρουν ότι οι αντίπαλοί τους ελέγχονται και αυτοί
- Συντονισμός των οργανισμών αντιντόπινγκ για αποφυγή διπλο-ελέγχων
- Ευελιξία και διευκόλυνση στην παροχή whereabouts (κυρίως για έκτακτες αλλαγές)
  - π.χ. άμεση ειδοποίηση με SMS
  - Οι άκαρποι έλεγχοι είναι η μεγάλη τους ανησυχία
- Ασφαλή συμπληρώματα διατροφής
  - Μην βρεθούν θετικοί από αναξιόπιστα συμπληρώματα διατροφής

Συχνοί Ισχυρισμοί

- “Οι αντίπαλοί μου κάνουν χρήση απαγορευμένων ουσιών. Γιατί να μην κάνω και εγώ, ώστε να τους αντιμετωπίσω με ίσους όρους”
  - Η παραβίαση των κανονισμών από κάποιους δεν σημαίνει κατάργησή τους.
  - Το ότι κάποιος κλέβει δεν μας δίνει το δικαίωμα να κλέψουμε κι εμείς
- “ Όλοι οι κορυφαίοι αθλητές είναι ντοπαρισμένοι”
  - Ισοπεδωτική άποψη που προσβάλλει μεγάλο αριθμό αθλητών.
  - Περνάει και από τα ΜΜΕ
  - Οι χρήστες απαγορευμένων ουσιών είναι η εξαίρεση και όχι ο κανόνας

Οι 2 μύθοι...

...στους οποίους στηρίζεται το ντόπινγκ

«Χωρίς ντόπινγκ δεν επιτυγχάνονται διακρίσεις και μεγάλες επιδόσεις»

- Πολλά παραδείγματα το διαψεύδουν
- Το ντόπινγκ δεν είναι ο μόνος δρόμος, ίσως είναι όμως ο εύκολος

«Υπάρχουν ουσίες που δεν ανιχνεύονται»

- Η ψαλίδα ντόπινγκ-αντιντόπινγκ κλείνει συνεχώς (νέες μέθοδοι ανάλυσης, συχνότεροι έλεγχοι, νέοι κανονισμοί...)
- Τα δείγματα φυλάσσονται για μελλοντικό επανέλεγχο
- Αργά ή γρήγορα ο «κατεργάρης» αποκαλύπτεται

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΝΤΟΠΙΝΓΚ

Ανάγκη για εκπαίδευση

- Σε θέματα υγείας
- Στις διαδικασίες ελέγχου ντόπινγκ
- Σε θέματα αθλητικής δεοντολογίας

- Πριν από τους αθλητές πρέπει να εκπαιδευτούν οι «δάσκαλοι»
  - Γονείς, προπονητές
  - Επέκταση σε παράγοντες, δημοσιογράφους και σε όλη την κοινωνία

Έμφαση στη δεοντολογία

- Το πιο δύσκολο μέρος
- Πρέπει να αλλάξουμε τη νοοτροπία της κοινωνίας για το τι είναι αθλητισμός
- Εάν η παραβατική συμπεριφορά επιβραβεύεται ή γίνεται ανεκτή, αυτό είναι ένα λάθος μήνυμα για τις νέες γενεές
- Ο αθλητισμός έχει κανόνες (γραπτούς ή άγραφους) που πρέπει να σεβόμαστε

Μηνύματα

- ~~“Ο πρώτος είναι πρώτος και ο δεύτερος τίποτα...”~~
- ~~“Η νίκη δεν είναι το πιο σημαντικό πράγμα, είναι το μόνο...”~~
  - Εάν νομίζεις ότι η νίκη είναι τα πάντα θα κάνεις τα πάντα για τη νίκη (ακόμα και να παραβείς τους κανόνες)
- Αντικατέστησε το «Γίνε ο καλύτερος» με το «Δώσε τον καλύτερό σου εαυτό»
- 100% δική μου προσπάθεια
- Καλύτερα να χάσεις ένα μετάλλιο παρά την αξιοπρέπεια σου

Αντί επιλόγου...

- Ακόμα και εάν κάποιος χρήστης απαγορευμένων ουσιών διαφύγει κατά τη διάρκεια της καριέρας του, αργά ή γρήγορα η αλήθεια αποκαλύπτεται και τότε όλα καταρρέουν.
- Οι συνέπειες της χρήσης ακολουθούν το χρήστη επί μακρόν.
- Η κληρονομιά μια αθλητικής καριέρας δεν είναι μόνο νίκες, μετάλλια και δόξα, αλλά η διαμόρφωση ενός ισχυρού χαρακτήρα και μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας καθώς και οι ξεχωριστές εμπειρίες, οι αναμνήσεις και οι φίλοι μιας ζωής
- **Ο πρωταθλητισμός έχει ημερομηνία λήξης και αυτό που τελικά μένει είναι η υστεροφημία τους καθενός**
- **Ντόπινγκ; Όχι ευχαριστώ...**

Η Ζυγαριά των αθλητικών αξιών

Η ουσία είναι ο αθλητής!

(...και όχι το αντίθετο)

Ιστοσελίδα: www.eskan.gr

Διεύθυνση για e-mail: info@eskan.gr

